

Eelarvekomisjon

2017/2052(INI)

10.1.2018

RAPORTI PROJEKT

järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ja 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku suhtes võetavate parlamendi seisukohtade ettevalmistamise kohta
(2017/2052(INI))

Eelarvekomisjon

Arvamuse koostaja: Jan Olbrycht, Isabelle Thomas

SISUKORD

lk

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK 3

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ja 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku suhtes võetavate parlamendi seisukohtade ettevalmistamise kohta (2017/2052(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikleid 311, 312 ja 323,
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020,¹ ja selle hilisemat muutmist nõukogu 20. juuni 2017. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 2017/1123²,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta³,
 - võttes arvesse oma 6. juuli 2016. aasta resolutsiooni mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) valimistejärgse muutmise ettevalmistamise ja Euroopa Parlamendi tähelepanekute kohta enne komisjoni ettepaneku valmimist⁴,
 - võttes arvesse ELi rahanduse tulevikku käsitlevat komisjoni aruteludokumenti, mis avaldati 28. juunil 2017 (COM(2017)0358),
 - võttes arvesse oma 24. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni ELi rahanduse tulevikku käsitleva aruteludokumendi kohta⁵,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit ning väliskomisjoni, arengukomisjoni, eelarvekontrollikomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni, kalanduskomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni, põhiseaduskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A8-0000/2018),
- A. arvestades, et praegune mitmeaastane finantsraamistik lepiti kokku 2013. aastal ning see tõi esimest korda kaasa nii kulukohustuste assigneeringute kui ka maksete assigneeringute tegeliku vähenemise võrreldes eelmise finantsplaneerimise perioodiga, hoolimata ELi suurenenud pädevusest ja ambitsioonikamate eesmärkidest, mis on sätestatud vastavalt Lissaboni lepingus ja strateegias „Euroopa 2020“; arvestades, et see hõlmas ka märkimisväärset lõhet kulukohustuste ja maksete assigneeringute taseme vahel, mis põhjustas maksmata arvete kuhjumise mitmeaastase finantsraamistiku kahel

¹ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

² ELT L 163, 24.6.2017, lk 1.

³ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0309.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0401.

esimesel aastal; arvestades, et mitmeaastase finantsraamistiku ja sellega seotud õiguslike aluste hilise vastuvõtmise tõttu tekkisid rakendamisega seotud viivitused, mille mõju on siiani tunda ja mis võivad põhjustada maksetaotluste kuhjumise praeguse mitmeaastase finantsraamistiku viimastel aastatel ja kanduda ka järgmisse perioodi; arvestades, et parlamendi nõudmisel lisati mitmeaastasest finantsraamistikku uued sätted, et kasutada selle üldiseid ülemmäärasid võimalikult ulatuslikult ja näha ette paindlikkuse mehhanismid;

- B. arvestades, et mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 puhul sai kiiresti selgeks selle ebapiisavus tegelike vajaduste ja poliitiliste eesmärkide täitmiseks, kuna neid vahendeid tuli algusest peale kasutada selleks, et lahendada mitmeid investeringute, rände ja pagulaste, noorte tööhõive, julgeoleku, põllumajanduse ja keskkonna valdkonnas tekkinud kriise ja uusi probleeme, mida finantsraamistiku vastuvõtmise ajal ei osatud ette näha; arvestades, et selle tulemusena oli praegune mitmeaastane finantsraamistik juba kaks aastat pärast selle rakendamise algust jõudnud viimase piirini, kuna kättesaadavad varud olid ammendatud, paindlikkussätted ja erivahendid olid suures ulatuses kasutusele võetud, olemasolevate poliitikameetmete ja programmide vahendid olid sattunud surve alla või neid oli isegi vähendatud ning ELi eelarve ebapiisava taseme kompenseerimiseks olid loodud mõningad eelarvevälised mehhanismid;
- C. arvestades, et need puudused ilmnisid juba 2016. aasta lõpus algatatud mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise ja muutmise ajal ning neile oleks tulnud vastata koheste meetmetega, nii nagu parlament seda märkis oma 6. juuli 2016. aasta resolutsioonis; arvestades, et kokkulepitud muutmise teel õnnestus olemasolevate paindlikkussätete potentsiaali mõõdukalt laiendada, kuid mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärasid ei käsitletud;
- D. arvestades, et komisjon esitab oma ettepanekute paketi 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku, sealhulgas tulevaste omavahendite kohta 2018. aasta mais ning sellele peaksid peagi järgnema seadusandlike ettepanekute eelnõud rahastamisprogrammide ja -vahendite kohta;
1. võtab vastu käesoleva resolutsiooni, et anda ülevaade parlamendi seisukohast 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku suhtes, pöörates erilist tähelepanu selle eeldatavatele prioriteetidele, suurusele, struktuurile, kestusele, paindlikkusele ja muudele horisontaalsetele põhimõtetele, ning tuua välja järgmise finantsraamistikuga hõlmatud ELi poliitikavaldkondade konkreetsete eelarvealased suundumused; ootab, et komisjon esitaks koos järgmist mitmeaastast finantsraamistikku käsitleva seadusandliku ettepanekuga ka uue institutsioonidevahelise kokkuleppe eelnõu, milles võetakse arvesse parlamendi seisukohti ja soovitusi; rõhutab, et käesolev resolutsioon on samuti aluseks parlamendi osalemisele menetluses, mis viib järgmise mitmeaastase finantsraamistiku vastuvõtmiseni;
 2. võtab paralleelselt vastu eraldi resolutsiooni, et esitada oma seisukoht ELi omavahendite süsteemi reformi kohta kooskõlas omavahendite kõrgetasemelise töörühma soovustega; palub komisjonil ELi omavahendeid käsitlevate seadusandlike ettepanekute ettevalmistamisel parlamendi seisukohta nõuetekohaselt arvesse võtta ning leiab, et need peaksid olema kaugeleulatuvad ja tuleks esitada koos mitmeaastase finantsraamistiku kohta tehtavate ettepanekutega; rõhutab, et järgmise mitmeaastase

finantsraamistiku kulude ja tulude poolt käsitletakse tulevastel läbirääkimistel ühtse paketina ning et mitmeaastase finantsraamistiku osas ei jõuta kokkuleppele ilma vastavate edusammudeta omavahendite osas;

1. Järgmise mitmeaastase finantsraamistiku prioriteedid ja ülesanded

3. peab tervitatavaks järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle toimuvat arutelu, mis annab võimaluse luua tingimused tugevama Euroopa loomiseks ühe selle kõige konkreetsema vahendi kaudu, milleks on liidu eelarve; on arvamusel, et järgmine mitmeaastane finantsraamistik peaks olema osa laiemast Euroopa tulevikku käsitlevast strateegiast ja narratiivist;
4. on veendunud, et järgmine mitmeaastane finantsraamistik peaks tuginema liidu väljakujunenud poliitikale ja prioriteetidele, mille eesmärk on kaitsta rahu, demokraatiat ja inimõigusi, edendada heaolu, pikaajalist ja jätkusuutlikku majanduskasvu, kvaliteetseid töökohti, säästvat arengut ja innovatsiooni ning edendada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ning liikmesriikide ja kodanike vahelist solidaarsust; on seisukohal, et need sambad loovad eeldused ühtse turu ning majandus- ja rahaliidu nõuetekohaseks toimimiseks ning Euroopa positsiooni tugevdamiseks maailmas; on kindel, et need on Euroopa tulevaste püüdluste jaoks olulisemad kui kunagi varem;
5. on arvamusel, et järgmine mitmeaastane finantsraamistik peaks võimaldama liidul viimase aastakümne kriisidele lahendusi pakkuda ja neist tugevamana välja tulla, pidades sel puhul silmas majandus- ja finantslangust, rände ja pagulastega seotud nähtust, kliimamuutuseid ja loodusõnnetusi, terrorismi ja ebastabiilsust, mis on vaid mõned näited; rõhutab, et need ülemaailmsed, piiriülesed probleemid, millel on ka riigisisene mõju, toovad esile meie majanduste ja ühiskondade vastastikuse sõltuvuse ning osutavad vajadusele ühismeetmete järele;
6. rõhutab, et järgmine mitmeaastane finantsraamistik annab liidule võimaluse näidata ühtsust ja suutlikkust tulla toime selliste poliitiliste sündmustega nagu Brexit, rahvuslike liikumiste suurenemine ja muutused ülemaailmses juhtimises; rõhutab, et eraldumine ja enesekesksus ei paku vastust üleilmsetele probleemidele ja kodanike muredele; on seisukohal, et eelkõige Brexiti läbirääkimised näitavad, et liidu liikmeks olemise eelised kaaluvad oluliselt üles liidu eelarvesse panustamise kulud;
7. nõuab seetõttu olemasolevate poliitikameetmete, eelkõige aluslepingutes sätestatud ELi pikaajalise poliitika, nagu ühise põllumajandus- ja kalanduspoliitika ning ühtekuuluvuspoliitika jätkuvat toetamist; lükkab tagasi kõik püüdlused nimetatud poliitikasuundade taasriigistada, kuna see ei vähendaks maksumaksjate ja tarbijate finantskoormust ega annaks paremaid tulemusi, vaid takistaks hoopis majanduskasvu ja ühtse turu toimimist, suurendades samal ajal erinevusi territooriumide ja majandussektorite vahel; kavatses järgmise programmitöö perioodi jooksul tagada ELi 27 liikmesriigile nimetatud poliitikasuundade puhul sama rahastamise taseme ning parandada seejuures nende lisaväärtust ja lihtsustada nendega seotud menetlusi;
8. on arvamusel, et Euroopa peaks pakkuma väljavaateid nooremale põlvkonnale ja tulevikule orienteeritud ettevõtjatele, kes suurendavad ELi edukust ülemaailmsel areenil; on otsustanud oluliselt laiendada kahte juhtprogrammi, nimelt teadusuuringute

raamprogrammi ja programmi „Erasmus+“, mis ei suuda oma praeguste vahenditega rahuldada väga kõrget nõudlust, mille taga on kõrgetasemelised taotlused; nõuab samuti edusammude tegemist noorte töötuse vastu võitlemisel ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate toetamisel, milleks on vaja noorte tööhõive algatuse ning ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmi (COSME) jätkuprogrammidele ette näha suuremad rahalised vahendid;

9. kutsub liitu üles täitma oma rolli kahes uues poliitikavaldkonnas, millel on nii sise- kui ka välismõõde ja mis on esile kerkinud praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames, ning töötama selleks ühelt poolt välja laiaulatusliku varjupaiga-, rände- ja integratsioonipoliitika ning tegelema rände ja kolmandatesse riikidesse ümberasumise algpõhjustega ning teiselt poolt tagama Euroopa kodanikele julgeoleku ja edendama välisriikides stabiilsust, eelkõige panustades kaitsealasesse teadustegevusse ja kaitsevõimesse;
10. rõhutab, et tulevane raamistik peaks hõlmama kahte uut liiki rahalist toetust, mis oleks liidu majanduse tegevuskavas nähtaval kohal, nimelt investeringute toetuskavade, nagu Euroopa Strateegiliste Investeringute Fondi jätkamine ning euroala fiskaalvõimekuse ja finantsstabiliseerimise funktsioonide arendamine, mis võimaluse korral toimub kavandatava Euroopa Valuutafondi kaudu;
11. kinnitab taas põhimõtet, et täiendavaid poliitilisi prioriteete peaksid saatma ka täiendavad rahalised vahendid, olenemata sellest, kas prioriteedid tekivad uue mitmeaastase finantsraamistiku vastuvõtmise ajal või selle rakendamise käigus, ning rõhutab, et uute vajaduste rahastamine ei tohiks kahjustada olemasolevaid poliitikameetmeid ja programme; eeldab lisaks, et kehtestatakse piisavad paindlikkussätted, mis võimaldaksid mitmeaastase finantsraamistiku käigus tekkida võivaid ettenägematuid asjaolusid arvesse võtta;
12. on arvamusel, et tugevam ja ambitsioonikam Euroopa on võimalik ainult siis, kui talle antakse rohkem rahalisi vahendeid; nõuab eespool nimetatud probleeme ja prioriteete silmas pidades ning Ühendkuningriigi liidust väljaastumist arvesse võttes liidu eelarve märkimisväärset suurendamist; on arvamusel, et mitmeaastase finantsraamistiku nõutavad kulutuste ülemmäärad peaksid moodustama 1,3 % 27 ELi liikmesriigi kogurahvatulust, võtmata seejuures arvesse kõiki neid vahendeid, mis lisanduvad väljaspool ülemmäärasid;
13. on veendunud, et kui nõukogu ei nõustu liikmesriikide makseid ELi eelarvesse järsult suurendama, on järgmise finantsraamistiku piisavaks rahastamiseks ainus võimalus uute ELi omavahendite kasutuselevõtmine;

II. Horisontaalsed küsimused

ELi eelarve põhimõtted ja eelarve tõepärasus

14. tuletab meelde eelarve ühtsuse, õigsuse, aastasuse, tasakaalu, kõikehõlmavuse, sihtotstarbelisuse, usaldusväärse finantsjuhtimise ja läbipaistvuse põhimõtteid, mida tuleb liidu eelarve kehtestamisel ja rakendamisel järgida;
15. kordab oma ammust seisukohta, et liidu poliitilisi eesmärke peavad saatma piisavad

rahalsed vahendid, ning tuletab meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 311 on sätestatud, et liit varustab end oma eesmärkide saavutamiseks ja poliitika elluviimiseks vajalike vahenditega;

16. juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et Euroopa Ülemkogu poliitiliste otsuste ja algatuste täielik rakendamine on võimalik ainult siis, kui on tagatud vajalik rahastamine, ning rõhutab, et mis tahes muu lähenemisviis muudab küsitavaks liidu eelarve tõepärasuse;
17. on arvamusel, et kuna mitmeaastase finantsraamistiku kaudu muudetakse ELi poliitilised prioriteedid konkreetseteks investeeringuteks, on see suurepärane vahend Euroopa projekti pikaajaliseks planeerimiseks ja liikmesriikide avaliku sektori investeeringute teatava stabiilse taseme tagamiseks; tuletab lisaks meelde, et ELi eelarve on peamiselt investeerimiseelarve, mis on riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil võetavatele meetmetele lisanduv täiendav rahastamisallikas;

Kestus

18. on arvamusel, et otsuses mitmeaastase finantsraamistiku kestuse kohta tuleks leida kesktee kahe näiliselt vastuolulise nõude vahel: ühelt poolt mitme ELi poliitikameetme puhul ja eelkõige selliste meetmete korral, mille eelarve täitmine toimub koostöös liikmesriikidega, nagu põllumajanduse ja ühtekuuluvuse valdkonnas, esinev vajadus tugineda oma tegevuses vähemalt seitsme aasta pikkusele kulukohustuste stabiilsusele ja prognoositavusele ning teiselt poolt vajadus demokraatliku legitiimsuse ja aruandekohustuse järele, mis tuleneb iga finantsraamistiku sünkroniseerimisest Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni viieaastase poliitilise tsükliga;
19. rõhutab, et poliitiliselt on hädavajalik, et igal vastvalitud parlamendi koosseisul oleks võimalik mitmeaastast finantsraamistikku oma valimistsükli jooksul nii summade kui ka poliitiliste prioriteetide poolest oluliselt mõjutada; rõhutab, et Euroopa Parlamendi valimised annavad ELi kodanikele võimaluse väljendada liidu eelarveprioriteetide suhtes otse oma seisukohta, mis peaks kajastuma finantsraamistiku valimistejärgses kohandamises; on seetõttu veendunud, et iga poliitilise tsükli jooksul peaks komisjon tegema ettepaneku ning nii parlament kui ka nõukogu peaksid võtma vastu otsuse kas järgneva mitmeaastase finantsraamistiku kehtestamise või kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku kohustusliku muutmise kohta;
20. rõhutab seetõttu, et mitmeaastase finantsraamistiku kestus peaks liikuma järk-järgult 5 + 5 perioodi suunas, mis hõlmab vahepealset kohustuslikku muutmist; palub komisjonil töötada välja selge ettepanek, milles sätestatakse 5 + 5 aasta pikkuse finantsraamistiku praktilise rakendamise meetodid;
21. tunnistab samas, et kuna praegune mitmeaastane finantsraamistik kestab kuni 2020. aasta detsembrini, siis ei võimalda järgmiste Euroopa Parlamendi valimiste ajastus 2019. aasta kevadel 5 + 5 lahendust kohe rakendada hakata, kuna eri tsükleid ei oleks võimalik rahuldavalt kooskõlastada; on seega seisukohal, et järgmine mitmeaastane finantsraamistik tuleks üleminekuperioodi lahendusena kehtestada veel viimast korda seitsmeks aastaks (2021–2027) ja see peaks hõlmama kohustuslikku muutmist;

Vahepealne muutmine

22. on veendunud vajaduses säilitada õiguslikult siduv ja kohustuslik mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine ja muutmine, mis on sätestatud uues mitmeaastase finantsraamistiku määruises; tuletab meelde, et 2016. aastal toimunud vahepealse muutmine oli kõige esimene kord, mil mitmeaastase finantsraamistiku määrust tegelikult muudeti, ning et nii nõukogu kui ka parlament andsid sellele positiivse hinnangu, eelkõige mitmeaastase finantsraamistiku paindlikkussätete tugevdamise osas;
23. on seisukohal, et mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 puhul tuleks vahepealse muutmise kohta teha ettepanek ja otsus õigeaegselt, et järgmine parlament ja komisjon saaksid finantsraamistikku vastavalt kohandada; rõhutab, et mitmeaastase finantsraamistiku mis tahes muutmine peaks tagama parlamendi kaasamise ja kaitsma tema õigusi eelarvepädevate institutsioonide võrdse osalisena; rõhutab lisaks, et mis tahes tegelik muutmine toob kaasa ka mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärade muutmise, kui selgub, et need on ülejäänud perioodiks ebapiisavad;

Paindlikkus

24. rõhutab, et praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames kiitsid eelarvepädevad institutsioonid heaks mitmeaastase finantsraamistiku määruises sisalduvate paindlikkusemehhanismide ja erivahendite ulatusliku kasutuselevõtmise, et tagada täiendavad assigneeringud, mis on vajalikud tõsistele kriisidele reageerimiseks või uute poliitiliste prioriteetide rahastamiseks;
25. on seetõttu seisukohal, et praeguse mitmeaastase finantsraamistiku paindlikkussätted on hästi toimunud ja pakkunud lahendusi seoses olulise rahastamisega, mida on vaja olnud eelkõige rände- ja pagulasprobleemide lahendamiseks ning investeerimislõhe vähendamiseks; tuletab meelde, et neist mitmete sätete algataja oli parlament, kes neid eelmise mitmeaastase finantsraamistiku üle peetud läbirääkimistel kindlameelselt kaitses;
26. on arvamusel, et neid sätteid on vaja veelgi tugevdada, et sellise pikaajalise kava nagu mitmeaastane finantsraamistik rakendamisel tekkivate uute ülesannete, ettenägematute sündmuste ja väljakujunevate poliitiliste prioriteetidega paremini toime tulla; nõuab järgmise mitmeaastase finantsraamistiku puhul suuremat paindlikkust, mis peaks võimaldama mitmeaastase finantsraamistiku kulukohustuste ja maksete üldisi ülemmäärasid maksimaalselt ära kasutada;

Paindlikkusemehhanismid mitmeaastases finantsraamistikus

27. on seisukohal, et järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärad tuleks kehtestada tasemel, mis võimaldab mitte ainult ELi poliitika rahastamist, vaid ka piisava kulukohustuste varu eraldamist iga rubriigi jaoks;
28. on veendunud, et kõik mittesihtotstarbelised varud tuleks ilma piiranguteta järgnevasse eelarveaastatesse üle kanda ja eelarvepädevad institutsioonid peaksid saama neid iga-aastase eelarvemenetluse käigus vajalikuks peetaval eesmärgil kasutada; kutsub seetõttu üles kulukohustuste koguvaru säilitama, kuid hoiduma seejuures kohaldamisalaga seotud ja ajalistest piirangutest;

29. tuletab meelde, et kulukohustuste koguvarust saab kasutusele võtta vaid mittesihotstarbelise varu kuni aastani N-1, kui see on kinnitatud eelarveprojekti esitamisele eelneva tehnilise kohanduse kaudu; on siiski seisukohal, et on oluline uurida võimalusi ka aasta N mittesihotstarbelise varu kasutamiseks, et võimaldada ka kõnealusel aastal tekkida võivate täiendavate vajaduste rahastamist;
30. on kindlal arvamusel, et eelarvepädevate institutsioonide poolt heakskiidetud kulukohustusi tuleks kasutada nende esialgsel eesmärgil, ning et tuleks teha kõik selleks, et tagada, et see oleks nii kõigis poliitikavaldkondades; kutsub eelkõige komisjoni üles selles suunas aktiivselt edasi tegutsema; on samas veendunud, et kui tekivad kulukohustustest vabastatud assigneeringud, kuna meetmed, milleks need ette nähti, on jäänud täielikult või osaliselt rakendamata, tuleks need ELi eelarves uuesti kättesaadavaks teha ja eelarvepädevad institutsioonid peaksid need iga-aastase eelarvemenetluse raames kasutusele võtma; on seisukohal, et vabastatud assigneeringud tuleks lisada otse kulukohustuste koguvaru hulka, mitte jätta mõne konkreetse erivahendi või reservi jaoks;
31. tuletab meelde, et kulukohustustest vabastamine tuleneb kulukohustustest, mille eelarvepädevad institutsioonid on juba heaks kiitnud ning mis oleks tavaolukorras pidanud viima vastavate maksete tegemiseni, kui meetmeid, mida nad oleksid pidanud rahastama, oleks kava kohaselt ellu viidud; rõhutab seetõttu, et vabastatud assigneeringute taaskasutamine ELi eelarves on nõuetekohaselt õigustatud, kuid seda ei tohiks kasutada selleks, et hoida kõrvale vastavatest kulukohustustest vabastamise eeskirjadest, mis on sätestatud valdkondlikes määrustes;
32. osutab vajadusele tagada, et kogu mitmeaastase finantsraamistiku raames kantakse maksete varud maksete koguvaru kaudu täielikult üle järgmisse eelarveaastasse; ei poolda mingeid ülekandmiseks lubatud varude taseme suhtes kohaldatavaid piiranguid ega ülemmäärasid, mis kehtivad praeguses mitmeaastases finantsraamistikus, ning tuletab meelde, et kõnealuseid varusid saab kasutada ainult juhul, kui eelarvepädevad institutsioonid otsustavad seda teha, ja ainult nende poolt kindlaks määratud ulatuses; rõhutab, et maksete koguvaru võib aidata tulla toime võimalike uute maksekriisidega;

Mitmeaastase finantsraamistiku erivahendid

33. kiidab heaks mitmeaastase finantsraamistiku erivahendite üldise ülesehituse, eelkõige paindlikkusinstrumendi, hädaabireservi, ELi Solidaarsusfondi, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF), ning juhib tähelepanu nende vahendite ulatuslikule kasutuselevõtmisele praegu kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku raames; nõuab nende rahastamispakettide ja toimimist käsitlevate sätete parandamist;
34. nõuab eelkõige paindlikkusinstrumendi rahastamispaketi märkimisväärset suurendamist kuni vähemalt 2 miljardi euro suuruse iga-aastase eraldiseni; tuletab meelde, et paindlikkusinstrument ei ole seotud ühegi konkreetse poliitikavaldkonnaga ja selle võib seetõttu kasutusele võtta igal vajalikuks peetaval eesmärgil; on seetõttu seisukohal, et selle vahendi võib kasutusele võtta kõigi mitmeaastase finantsraamistiku ajal üles kerkivate uute rahastamisvajaduste katmiseks;
35. juhib tähelepanu hädaabireservi rollile kiirel reageerimisel kolmandate riikide konkreetsetele abivajadustele ettenägematute sündmuste korral ning rõhutab selle erilist

tähtsust praeguses olukorras; nõuab selle rahastamispaketi märkimisväärset suurendamist kuni 1 miljardi euro suuruse iga-aastase eraldiseni;

36. juhib eelkõige tähelepanu Euroopa Liidu Solidaarsusfondi suuremahulisele kasutuselevõtmisele abi andmiseks paljude tõsiste loodusõnnetuste korral, mille mõju eelarvele oli väga suur; rõhutab samuti, et see vahend on avalikku arvamust positiivselt mõjutanud; teeb ettepaneku suurendada selle vahendi rahastamispaketti kuni 1 miljardi euro suuruse iga-aastase eraldiseni;
37. on seisukohal, et EGF-i kasutamine, millega näidatakse ELi solidaarsust ja toetatakse töötajaid, kes on kaotanud töö maailmakaubanduse suurte struktuurimuutuste tagajärjel globaliseerumise või üleilmse majandus- ja finantskriisi tõttu, ei ole ootusi täitnud ning seda on vaja parandada; juhib muu hulgas tähelepanu sellele, et fondist toetuse andmise kord on liiga aeganõudev ja koormav; on seisukohal, et läbivaadatud EGF-i tuleks uue mitmeaastase finantsraamistiku raames tagada vähemalt samaväärne iga-aastane eraldis;
38. märgib, et praegu kohaldatakse mitmeaastase finantsraamistiku kõigi erivahendite kasutamata jäänud assigneeringute ülekandmise ajavahemiku suhtes eri eeskirju; on seisukohal, et need tuleks ühtlustada, miks võimaldaks kohaldada kõigi nende vahendite suhtes ühte N+1 reeglit;
39. teeb ettepaneku luua erivahendite kasutamata jäänud assigneeringute põhjal mitmeaastase finantsraamistiku erivahendite erireserv; on seisukohal, et seda reservi peaks olema võimalik kasutada ajaliste piiranguteta; teeb ettepaneku võtta see reserv eelarvepädevate institutsioonide otsusega kasutusele mitmeaastase finantsraamistiku kõigi erivahendite jaoks, mida on vaja nende vahendite rahastamisvõimet ületavate vajaduste rahastamiseks;
40. on seisukohal, et ettenägemata kulude varu peaks jääma viimaseks abinõuks; rõhutab, et see on erivahend, mida saab samuti kasutusele võtta üksnes maksete assigneeringute jaoks, ja et selle kasutuselevõtmine oli keskse tähtsusega 2014. aasta maksete kriisile reageerimisel; nõuab seetõttu selle vahendi iga-aastase maksimaalse eraldise ülespoole korrigeerimist kuni 0,05 %ni ELi kogurahvatulust; on siiski seisukohal, et selle kasutuselevõtmise korral ei tuleks kohaldada kohustuslikku kompenseerimist;
41. rõhutab, et mitmeaastase finantsraamistiku erivahendeid ei tuleks arvestada mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärade sisse ei kulukohustuste ega ka maksete assigneeringute osas; on seisukohal, et nende vahendite maksete eelarvestamise küsimusele leiti aastaid 2014–2020 hõlmava mitmeaastase finantsraamistiku muutmise käigus ühemõtteline lahendus, millega tehti lõpp tõlgendamist puudutavale pikaajalisele konfliktile nõukoguga; toetab mitmeaastase finantsraamistiku määrusesse selge sätte lisamist, milles märgitakse, et mitmeaastase finantsraamistiku erivahendite kulukohustuste kasutuselevõtmisest tulenevaid makseid ei arvestata mitmeaastase finantsraamistiku iga-aastaste maksete ülemmäärade hulka;

Tulud – erireserv

42. kordab oma ammust seisukohta, et kogu tulu, mis saadakse ELi konkurentsioiguse rikkumise eest äriühingutele määratud trahvidest või mis on seotud ELi eelarvesse tehtavate riikide osamaksude hilinemisega, peaks olema täiendav tuluartikkel ELi

eelarves, ilma et see vähendaks liikmesriikide kogurahvatulul põhinevaid osamakse;

43. nõuab seetõttu erireservi loomist ELi eelarve tulude poolel, mis täidetakse järk-järgult igat liiki ettenägematute muude tuludega; on seisukohal, et seda reservi tuleks kasutada täiendavate maksevajaduste, eriti kulukohustuste koguvaru või mitmeaastase finantsraamistiku erivahendite kasutuselevõtmisega seotud vajaduste katmiseks;

ELi vahendite tõhus ja tulemuslik kasutamine

44. nõustub, et üks peamisi põhimõtteid, mis suunab ELi institutsioone järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ajal kulutüüpide üle otsustamisel, peaks olema Euroopa lisaväärtuse otsimine; juhib siiski tähelepanu, et sellel mõistel on arvukaid tõlgendusi, ja nõuab selle kriteeriumide selget määratlemist, mille puhul tuleks võtta arvesse territoriaalseid iseärasusi;
45. võtab teadmiseks mitmes komisjoni dokumendis esitatud viite Euroopa lisaväärtuse mõistele; kordab näitajate loetelu, mille Euroopa Parlament tõi sellega seoses välja oma resolutsioonis¹; tuletab meelde, et ELi vahendeid tuleks kasutada ELi avalike hüvede rahastamiseks ja selleks, et toimida katalüsaatorina, andes kõigile liikmesriikidele kõigil haldustasanditel stiimulid võtta meetmeid selleks, et täita asutamislepingu eesmärgid ja saavutada ELi ühised sihid, mis muidu jääksid täitmata; nõustub, et ELi eelarvet tuleks kasutada selleks, et rahastada meetmeid, millest võib olla kasu ELile tervikuna, mida ükski üksik liikmesriik ei saa tõhusalt tagada ning mis võib anda parema kulude ja tulude suhte üksnes riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil võetavate meetmetega võrreldes;
46. on seisukohal, et parem kulutamine, s.t iga ELi eelarves oleva euro tõhus kasutamine, on võimalik mitte ainult ELi vahendite suunamise kaudu suurima lisaväärtuse ja ELi poliitikavaldkondade ja programmide seisukohalt kõige suurema tulemuslikkusega meetmeteks, vaid ka suurema koostoime saavutamise kaudu ELi ja liikmesriikide eelarvete vahel ning kulutuste struktuuri käegakatsutava paranemise tagamisega;
47. nõuab, et ELi eelarvesüsteemi otsustataks järgmises mitmeaastases finantsraamistikus tõeliselt lihtsustada; rõhutab eelkõige vajadust vähendada kattuvust sama laadi meetmeid toetavate vahendite vahel, näiteks sellistes valdkondades nagu innovatsioon, VKEd ning transport, ning vajadust kaotada rahastamise eri vormide ja allikate vaheline konkurents, et tagada maksimaalne täiendavus ja näha ette sidus finantsraamistik;
48. toonitab, et ELi kulutuste nn tervisekontroll ei tohi viia ELi ambitsioonide vähenemise või ELi poliitika ja programmide sektoripõhise jaotuseni, ka ei tohiks see tuua kaasa toetuste asendamist rahastamisvahenditega säästmise eesmärgil, sest suurem osa ELi eelarvest toetatavaid meetmeid ei sobi selleks, et neid toetataks rahastamisvahenditega;
49. nõuab eeskirjade edasist ühtlustamist eesmärgiga luua ühtsed eeskirjad kõigi ELi eelarvevahendite jaoks; ärgitab komisjoni käsitlema eri rahastamisallikate kombineerimise küsimust ja esitama selle kohta selged suunised;
50. toetab sektoripõhiste rakenduseeskirjade tõelist lihtsustamist toetusesaajate jaoks ja

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0401.

halduskoormuse vähendamist;

Ühtsus, eelarve õigsus ja läbipaistvus

51. tuletab meelde, et ühtsuse põhimõtte, mille kohaselt tuleb eelarves välja tuua kõik liidu tulud ja kulud, on aluslepingu nõue ja ka demokraatia peamine eeltingimus, selleks et eelarve oleks läbipaistev, legitiimne ja vastutustundlik; tunneb kahetsust, et seda põhimõtet järgitakse üha vähem, alates Euroopa Arengufondi ajaloolisest pärandist Euroopa stabiilsusmehhanismi loomise ja hiljutiste arvukate eelarvevälise mehhanismideni uuenduslike rahastamisvahendite ja välistegevuse usaldusfondide või rahastamisvahendite kujul;
52. peab väljaspool liidu eelarvet loodud vahendite põhjendusi ja nende lisaväärtust küsitavaks; on seisukohal, et otsused luua või säilitada selliseid vahendeid on tegelikult ajendatud katsetest varjata tegelikke rahalisi vajadusi ning hoida kõrvale mitmeaastase finantsraamistiku ja omavahendite ülemmäärade piirangutest; peab kahetsusväärseks, et seetõttu minnakse sageli mööda ka Euroopa Parlamendist, kellel on seadusandliku, eelarvepädeva ja kontrolliorganina kolmekordne vastutus;
53. kordab seetõttu oma pikaajalist seisukohta, et Euroopa Arengufond ja teised väljaspool finantsraamistikku loodud rahastamisvahendid tuleks integreerida liidu eelarvesse; rõhutab siiski, et nende rahastamisvahendid tuleks lisada mitmeaastase finantsraamistiku kokkulepitavatele piirmääradele, et nende vahendite kandmine eelarvesse ei avaldaks kahjulikku mõju ei eelarvele ega ELi muudele poliitikameetmetele ja programmidele; kiidab põhimõtteliselt heaks ettepaneku kaasata Euroopa stabiilsusmehhanism liidu rahandusse Euroopa Valuutafondi kujul, ilma et see piiraks selle tulevast ülesehitust;
54. on ka seisukohal, et juhul kui teatav osa eelarvevälisest tegevusest leitakse olevat vajalik teatavate konkreetsete eesmärkide saavutamiseks, näiteks rahastamisvahendite või usaldusfondide kasutamise abil, tuleks selle tegevuse mahtu piirata, see peaks olema täiesti läbipaistev ning tuginema rangetele otsustusprotsessi ja aruandekohustust käsitlevatele sätetele;
55. usub, et järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ajal peaks eelarves olema täpsemalt näha sihtotstarbelise tulu suurus ja selle mõju tegelikele kuludele, eelkõige nende tulude osas, mis tulenevad kolmandate riikide osamaksetest; rõhutab, et see on veelgi olulisem, arvestades Ühendkuningriigi soovi osaleda liitu mittekuuluva riigina mõnes liidu 2020. aasta järgse uue mitmeaastase finantsraamistiku eelarveprogrammis, nagu on välja öeldud läbirääkimistel Ühendkuningriigi liidust väljaastumise üle;

Maksete tase

56. tuletab meelde eelmise mitmeaastase finantsraamistiku lõpus tekkinud tasumata arvete kuhjumist, mis kandus üle kehtivasse finantsraamistikku ja jõudis 2014. aasta lõpuks enneolematult suure summani (24,7 miljardit eurot), peamiselt ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas, ning mis tulenes eelmiste programmide hilisest algusest, alaeelarvestamisest ja ebapiisavatest maksete ülemmääradest; peab kahetsusväärseks, et keskendumine aastatega 2007–2013 seotud kuhjunud tasumata arvete katmisele tõi kaasa sihilikud püüdlused lükata edasi mõne 2014.–2020. aasta programmi alustamist ning aitas kaasa vastupidisele alatäitmise suundumusele 2016. ja 2017. aasta eelarvetes;

palub komisjonil ja liikmesriikidel esitada konkreetset meetmed 2014.–2020. aasta programmide elluviimise kiirendamiseks ning hoiatab maksekriisi kordumise eest üleminekul ühest mitmeaastasest finantsraamistikust teise;

57. võtab teadmiseks Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega seoses peetavate finantsarvelduse läbirääkimiste esialgsed tulemused, millega jõustatakse Ühendkuningriigi täielik osalemine 2014.–2020. aasta programmide rahastamises ja elluviimises koos kõigi asjaomaste rahaliste tagajärgedega;
58. nõuab tulevaste maksete ülemäärade kehtestamist asjakohasel tasandil, jättes kulukohustuste ja maksete assigneeringute taseme vahele ainult piiratud ja realistliku vahe ning võttes arvesse vajadust täita kohustusi, mis tulenevad praegusest rahastamisperioodist ja mille makseid on vaja teha alles pärast 2020. aastat;

Rahastamisvahendid

59. rõhutab, et ELi eelarves on kasutada palju eri vahendeid, millega rahastatakse Euroopa projekti ja mille võib rühmitada kahte kategooriasse: toetused ja rahastamisvahendid tagatiste, laenude, riskijagamise või omakapitali kujul; juhib ühtlasi tähelepanu Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondile, mille eesmärk on kaasata erakapitali üle kogu ELi projektide toetamiseks ELi majanduse võtmevaldkondades, et täiendada piiratud avaliku sektori vahendeid;
60. tunnistas rahastamisvahendite potentsiaali liidu eelarve majandusliku ja poliitilise mõju suurendamisel; rõhutab siiski, et neid saab kohaldada ainult tulutoovatele projektidele ja seega on nende puhul toetustega võrreldes tegemist vaid pigem täiendava kui alternatiivse rahastamisviisiga, sest mõnda projekti on võimalik rahastada üksnes toetuste kaudu;
61. tuletab meelde komisjonile esitatud üleskutset teha kindlaks kõik ELi poliitikavaldkonnad, kus oleks võimalik toetusi rahastamisvahenditega kombineerida, ning kaaluda nende kahe nõuetekohast tasakaalu; on veendunud, et toetused peaksid järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ajal jääma ELi projektide valdavaks rahastamisviisiks; rõhutab, et laene, tagatise, riskijagamist ja omakapitali kaudu rahastamist tuleks kasutada ettevaatlikult, tuginedes asjakohastele eelhindangutele ja tehes seda üksnes siis, kui nende kasutamisel on näha selge lisaväärtus ja võimendav mõju;
62. kutsub komisjoni üles lihtsustama ja ühtlustama eeskirju, millega reguleeritakse rahastamisvahendite kasutamist järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ajal, et maksimeerida nende tõhusat kohaldamist; kaalub ühe fondi võimalust, mis integreeriks ELi tasandil rahalised vahendid, mida hallatakse tsentraalselt ühelt poolt selliste programmide raames nagu Euroopa ühendamise rahastu, programm „Horisont 2020“, COSME, „Loov Euroopa“ ning tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm ning teiselt poolt Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSD) kaudu, ning arvab, et seda ettepanekut tuleb täiendavalt arutada; on arvamusel, et selline koondlahendus peaks nägema ette selge ülesehituse eri liiki rahastamisvahendite valimiseks eri poliitikavaldkondade ja meetmete jaoks; rõhutab siiski, et selline fond ei saaks kunagi integreerida rahastamisvahendeid, mida liikmesriigid haldavad ühtekuuluvuspoliitika raames;

63. tuletab meelde oma korduvaid nõudmisi suurema läbipaistvuse ja demokraatliku kontrolli järele liidu eelarvest toetatavate rahastamisvahendite rakendamise puhul;

Ülesehitus

64. on seisukohal, et mitmeaastase finantsraamistiku ülesehitus peaks tegema ELi poliitilised ja eelarvelised prioriteedid kodanikele paremini nähtavaks, ja nõuab kõigi ELi kuluvaldkondade selgemat esitlust; on veendunud, et käesolevas resolutsioonis välja toodud ELi tulevaste kulutuste põhisambaid tuleks sellele vastavalt kajastada;
65. usub seepärast, et rubriikide senist esitlusviisi on vaja mõneti parandada, kuid on kõigi põhjendamatute radikaalsete muudatuste vastu; teeb seetõttu 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku ülesehituse kohta järgmised ettepanekud;

Rubriik 1: Tugevam ja jätkusuutlikum majandus

Sisaldab programme ja vahendeid, millega toetatakse otsese eelarve täitmise korral järgmist:

- teadusuuringud ja innovatsioon
- tööstus, ettevõtlus ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad
- suured taristuprojektid
- transport, digiteerimine, energia
- keskkond ja kohanemine kliimamuutustega

- põllumajandus ja maaelu areng
- merendus ja kalandus

- *horisontaalsed (rahastamis)vahendid, millega toetatakse investeringuid Euroopas (võimalik koondrahastamisvahend ELi tasandil, sh EFSI)*

Rubriik 2: Tugevam ühtekuuluvus ja solidaarsus Euroopas

Sisaldab programme ja vahendeid, millega toetatakse järgmist:

- majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus (eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega):
 - investeringud innovatsiooni, digiteerimine, taasindustrialiseerimine, VKEd, transport, kohanemine kliimamuutustega
 - tööhõive, sotsiaalküsimused ja sotsiaalne kaasatus
- haridus ja elukestev õpe
- kultuur, kodakondsus ja kommunikatsioon
- tervis ja toiduohutus
- varjupaik, ränne ja integratsioon, õigus ja tarbijad
- riikide haldusasutuste toetamine ja kooskõlastamine

Rubriik 3: Maailmas toimuva eest suurema vastutuse võtmine

Sisaldab programme ja vahendeid, millega toetatakse järgmist:

- rahvusvaheline koostöö ja areng
- naabrus
- laienemine
- humanitaarabi
- kaubandus

- *ELi usaldusfondide ja välissuhete valdkonna rahastamisvahendite toetamine*

Rubriik 4: Kõigile julgeoleku, rahu ja stabiilsuse tagamine

Sisaldab programme ja vahendeid, millega toetatakse järgmist:

- julgeolek
- kriisile reageerimine ja stabiilsus
- ühine välis- ja julgelolekupoliitika
- kaitse

Rubriik 5: Eurooplaste huve teeniv tõhus haldus

- ELi töötajate rahastamine
- ELi institutsioonide hoonete ja seadmete rahastamine

66. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks ELi eelarve lisas kõik ELiga seotud kulud, mis tekivad väljaspool ELi eelarvet valitsustevaheliste kokkulepete ja menetluste tulemusel; usub, et selline igal aastal esitatav teave annaks täielikuma ülevaate liikmesriikide poolt Euroopa tasandil kõigi investeringute osas võetud kohustuste kohta;

III. Tegevussuunad

Tugevam ja jätkusuutlikum majandus

67. rõhutab, kui tähtis on Euroopa teadusruumi, energialiidu ja digitaalse ühtse turu kui Euroopa ühtse turu põhielementide väljakujundamine;
68. on seisukohal, et järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ajal tuleks keskendada rohkem eelarveressursse valdkondadesse, mis näitavad selget Euroopa lisaväärtust ning ergutavad majanduskasvu, konkurentsivõimet ja tööhõivet; rõhutab sellega seoses, kui olulised on teadusuuringud ja innovatsioon jätkusuutliku, maailmas juhtpositsiooni omava ja teadmispõhise majanduse loomisel, ning peab kahetsusväärseks, et piisavate rahaliste vahendite puudumise tõttu eraldati kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku raames ELi rahalisi vahendeid vaid väikesele osale selle valdkonna kõrgetasemelistest projektidest;
69. nõuab seepärast 9. raamprogrammi jaoks järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames eraldatava üldise eelarve olulist suurendamist, nii et see oleks vähemalt 120 miljardit eurot; peab seda summat Euroopa ülemaailmse konkurentsivõime, teaduse ja

tööstuse juhtpositsiooni, ühiskondlikele probleemidele reageerimise ning ELi kliimaeesmärkide saavutamisele kaasaaitamise seisukohalt asjakohaseks;

70. nõuab lisaks suurema tähelepanu pööramist teadusuuringute ja innovatsiooni elluviimisele ühissettevõtete kaudu ning põhitehnoloogiasse investeerimisele, et vähendada innovatsiooni investeerimispuudujääki; toonitab, et rahaliste vahendite suurendamine peab käima käsikäes rahastamismenetluste lihtsustamisega; tunneb heameelt komisjoni sellealaste pingutuste üle ja rõhutab, et neid tuleks järgmisel programmitöö perioodil jätkata;
71. rõhutab, et VKEd on majanduskasvu, innovatsiooni ja tööhõive peamine tõukejõud, ning tunnustab nende olulist rolli ELi kestliku majanduse taastumise tagamisel ja elavdamisel; tuletab meelde, et ELis on üle 20 miljoni VKE, mis moodustavad 99 % kõigist ettevõtetest; on seisukohal, et VKEde rahastamisvõimaluste parandamine peaks jääma järgmises mitmeaastases finantsraamistikus endiselt oluliseks poliitiliseks eesmärgiks, ning nõuab seetõttu COSME programmi rahastamise kahekordistamist, et see vastaks ELi majanduse tegelikele vajadustele ja märkimisväärsele nõudlusele selles programmis osaleda;
72. kordab oma kindlat toetust EFSI-le, mille eesmärk on kaasata praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames reaalmajandusse uute investeeringutena 500 miljardit eurot; usub, et EFSI on juba andnud tugeva ja sihipärase tõuke majandussektoritele, mis soodustavad kestlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist; väljendab seetõttu heameelt selle üle, et komisjon kavatseb esitada seadusandliku ettepaneku kõnealuse investeerimiskava jätkamiseks ja parandamiseks uue mitmeaastase finantsraamistiku raames; rõhutab, et mis tahes seadusandlik ettepanek peaks põhinema komisjonipoolse läbivaatamise ja sõltumatu hindamise järeldustel;
73. rõhutab mitmeaastase finantsraamistiku tähtsust pikaajalistest investeeringutest sõltuvate sektorite, näiteks transpordisektori jaoks; rõhutab, et transporditaristu on ühtse turu selgroog ning kestliku majanduskasvu ja töökohtade loomise alus; märgib, et naaberriikidega ühendatud Euroopa ühtse transpordipiirkonna saavutamiseks on vaja laialdast transporditaristut ja seda tuleb pidada ELi konkurentsivõime ning majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse keskseks prioriteediks, sh äärepoolsete piirkondade jaoks; on seetõttu seisukohal, et järgmine mitmeaastane finantsraamistik peaks tagama piisava rahastamise projektidele, mis aitavad eelkõige viia lõpule TEN-T põhivõrgu ja selle koridorid, mida tuleks veelgi laiendada; rõhutab, et ajakohastatud ja mõjusam Euroopa ühendamise rahastu programm peaks hõlmama kõiki transpordiliike ning pöörama tähelepanu omavahelistele ühendustele ja võrgu väljakujundamisele äärealadel, kasutades samas ühiseid standardeid;
74. rõhutab, kui oluline on tagada rahastamine digitaalse ühtse turu lõpuleviimiseks, kasutades selleks täielikult ära spektrit, 5G kasutuselevõttu ja gigabitiühenduvust ning tehes täiendavaid edusamme ELi telekommunikatsioonieskirjade ühtlustamisel, et luua sobiv reguleeriv raamistik internetiühenduse parandamiseks kogu liidus; rõhutab, et Euroopa ühendamise rahastu telekommunikatsioonisektor peaks jätkama digitaalteenuste taristute ja lairibavõrkude toetamist, võimaldades nende juurdepääsetavuse, sealhulgas äärepoolseimates ja maapiirkondades, ning parandades digitaalset kirjaoskust, omavahelist ühendatust ja koostalitlusvõimet;

75. on seisukohal, et Euroopas on ülioluline tagada kestlik ja taskukohane energiavarustus; nõuab seetõttu jätkuvat toetust investeringutele, mis tagavad energiaallikate mitmekesistamise, energiajulgeoleku tugevdamise ja energiatõhususe suurendamise, sealhulgas Euroopa ühendamise rahastu energiasektori kaudu; rõhutab eelkõige, kui oluline on pakkuda eeskätt CO₂-mahukatele piirkondadele mitmekülgset toetust energiasüsteemi ümberkujundamiseks, üleminekuks vähese CO₂-heitega majandusele, energiatootmise ja -võrkude moderniseerimiseks, süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise tehnoloogiate arendamiseks ning kaugkütte ajakohastamiseks; leiab, et energiasektori ümberkujundamist kliimaeesmärke arvestades tuleks järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames toetada energiasüsteemi ümberkujundamise fondi loomisega, et soodustada struktuurilisi muutusi energiamahukates tööstusharudes ja süsihappegaasi tekitavates elektrijaamades, ning luua stiimulid vähese CO₂-heitega tehnoloogiatesse ja innovaatilistesse lahendustesse investeerimiseks;
76. rõhutab, kui suur strateegiline tähtsus on ELi tulevase konkurentsivõime jaoks sellistel suuremahulistel taristuprojektidel nagu rahvusvaheline katsetermotuumareaktor (ITER), Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisüsteem (EGNOS), ülemaailmne satelliitnavigatsioonisüsteem (Galileo) ja Maa seire programm (Copernicus); on arvamisel, et nende suuremahuliste projektide rahastamine tuleks ELi eelarves tagada, kuid samas tuleks see valdkond hoida muudest vahenditest lahus, et võimalik kulude ületamine ei seaks ohtu muude liidu poliitikavaldkondade rahastamist ja projektide edukat teostamist, nagu juhtus eelmises mitmeaastases finantsraamistikus; tuletab meelde, et nende projektide maksimaalne summa on seetõttu praeguses mitmeaastase finantsraamistiku määruuses kindlaks määratud, ja nõuab uues määruuses sarnaseid sätteid;
77. kinnitab, et ühine põllumajanduspoliitika on toiduga kindlustatuse ja toiduga varustatuse sõltumatuse, maaelanikkonna allesjäämise, kestliku arengu ning eurooplastele kvaliteetsete ja taskukohaste toiduainete pakkumise alus; juhib tähelepanu sellele, et vajadus toiduainete järele on suurenenud, aga samuti on suurenenud vajadus arendada keskkonnasõbralikke põllumajandustavasid ja võidelda kliimamuutuste vastu; rõhutab, et ÜPP on üks kõige integreeritumaid poliitikaid ja seda rahastatakse peamiselt ELi tasandil ning seetõttu asendab see riiklikud kulutused;
78. eeldab, et otsetoetuste kogusumma jäetakse järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames muutumatuks, sest need toetused loovad selget ELi lisaväärtust ja tugevdavad ühtset turgu, hoides ära liikmesriikide vahelised konkurentsimoonutused; on vastu igasugusele taasriigistamisele ja mis tahes riiklikule kaaasrahastamisele selles valdkonnas; rõhutab vajadust suurendada rahastamist kooskõlas tundlike sektorite mitmesuguste tsükliliste kriiside lahendamiseks, luua uusi vahendeid, mis võiksid vähendada hindade volatiilsust, ning suurendada kõrvalisele asukohale ja saarelisele asendile vastavate valikmeetmete programmide (POSEI) rahastamist; järeltab seetõttu, et ÜPP eelarve tuleks järgmises mitmeaastases finantsraamistikus jätta ELi 27 liikmesriigi jaoks vähemalt praegusele tasemele;
79. rõhutab kalandussektori ja sinise majanduse sotsiaal-majanduslikku ja ökoloogilist tähtsust ning nende panust ELi toiduga varustatuse sõltumatusse; juhib tähelepanu sellele, et ühine kalanduspoliitika kuulub ELi ainupädevusse; rõhutab sellega seoses vajadust säilitada selle poliitika elluviimiseks eraldiseisev, suure mahuga, sõltumatu ja

kättesaadav kalandusfond; nõuab, et rahalised eraldised kalandussektorile säilitataks vähemalt praeguse mitmeaastase finantsraamistiku tasemel ja et assigneeringuid merendusele suurendataks, kui kerkivad esile uued vajadused; hoiatab nn karmi Brexiti võimaliku kahjuliku mõju eest sellele sektorile; märgib, et täiendavaid rahastamisvõimalusi võivad lisaks tagastamatule abile pakkuda ka muud rahastamisvahendid;

80. rõhutab ELi juhtiva rolli tähtsust võitluses kliimamuutustega ning ELi liidusiseseid ja -väliseid bioloogilise mitmekesisusega seotud kohustusi ja eesmärke; nõuab asjakohaste rahaliste vahendite eraldamist, et täita Pariisi kokkulepet, ja põhjalikku kliimaküsimustega arvestamist ELi tulevastes kulutustes; tuletab meelde, et järgmine mitmeaastane finantsraamistik peaks aitama liidul saavutada 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistiku eesmärgid; rõhutab, et EL ei tohiks rahastada projekte ja investeeringuid, mis on vastuolus nende eesmärkide saavutamiseiga;

Tugevam ühtekuuluvus ja solidaarsus Euroopas

81. rõhutab, et 2020. aasta järgne ühtekuuluvuspoliitika peaks jääma kõiki ELi piirkondi hõlmavaks Euroopa Liidu peamiseks investeerimispoliitikaks, suunates seejuures suurema osa ressursse kõige kaitsetumatele piirkondadele; usub, et lisaks eesmärgile vähendada erinevusi arengutasemetel vahel ja edendada lähenemist, nagu on sätestatud aluslepingus, peaks EL pöörama põhitähelepanu oma üldiste poliitiliste eesmärkide saavutamisele, ning teeb seetõttu ettepaneku, et järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames tuleks ühtekuuluvuspoliitika kolme fondi (Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), Euroopa Sotsiaalfond (ESF) ja Ühtekuuluvusfond) puhul peamiselt keskenduda innovatsiooni, digiülemineku, taasindustrialiseerimise, VKEd, transpordi, kliimamuutustega kohanemise, tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse toetamisele; nõuab selles poliitikas ka tugevdatud territoriaalse koostöö komponenti ja linnamöödet;
82. on seisukohal, et 2020. aasta järgse ühtekuuluvuspoliitika rahastamise säilitamine ELi 27 liikmesriigile vähemalt 2014.–2020. aasta eelarve tasemel on äärmiselt oluline; rõhutab, et ühtekuuluvuspoliitika vahendite eraldamise üheks parameetrik peaks jääma SKP, kuid on arvamusel, et seda tuleks täiendada sotsiaalsete, keskkonnavalaste ja demograafiliste lisanäitajatega, et võtta paremini arvesse uut liiki ebavõrdsust ELi piirkondade vahel; toetab uuel programmitöö perioodil ka selliste elementide säilitamist, mis on muutnud ühtekuuluvuspoliitika praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames tänapäevasemaks ja rohkem tulemustele orienteerituks;
83. on kindlalt pühendunud sotsiaalse Euroopa saavutamisele ja Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele ning osutab olemasolevatele vahenditele, mis nende eesmärkide saavutamisele kaasa aitavad, eelkõige Euroopa Sotsiaalfond, noorte tööhõive algatus, Euroopa abifond enim puudust kannatavate isikute jaoks, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond ja Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm; on seisukohal, et need tuleks järgmises mitmeaastas finantsraamistikus säilitada;
84. rõhutab eelkõige jätkuvat vajadust võidelda töötuse vastu, eriti noorte hulgas, ja nõuab seetõttu noorte tööhõive algatuse vahendite kahekordistamist järgmisel programmitöö perioodil; on seisukohal, et hariduse ja koolituse edendamisse tehtavad investeeringud, eelkõige digitaalsete oskuste arendamiseks, on endiselt üks ELi peamisi prioriteete;

85. avaldab toetust kultuuri-, haridus-, meedia-, noorsoo-, spordi- ja kodakondsusprogrammidele, mis on selgelt tõestanud oma Euroopa lisaväärtust ja on rahaliste vahendite saajate hulgas jätkuvalt populaarsed; soovib seetõttu jätkata investeerimist hariduse ja koolituse valdkonna 2020. aasta raamistikku selliste programmide nagu „Erasmus+“, „Loov Euroopa“ ja „Kodanike Euroopa“ kaudu, et jõuda noorteni ning pakkuda neile pidevõppe, õppijakeskse ja mitteformaalse hariduse ning informaalset õppimise võimaluste kaudu väärtuslikke teadmisi ja eluks vajalikke oskusi; nõuab eelkõige programmi „Erasmus+“ eelarve kolmekordistamist järgmises mitmeaastases finantsraamistikus, et jõuda palju suurema arvu noorte inimeste ja õppuriteni kogu Euroopas ja kasutada programmi potentsiaal maksimaalselt ära; soovib ka jätkata Euroopa solidaarsuskorpusega ning kordab oma toetust programmide „Erasmus+“ ja „Loov Euroopa“ välismõõtme tugevdamisele;
86. eeldab, et Euroopa Liit läheb pärast 2020. aastat kriisiohjamise režiimilt üle alalisele Euroopa varjupaiga- ja rändepoliitikale; rõhutab, et meetmed selles valdkonnas peaksid olema tagatud eriotstarbelise rahastamisvahendiga, milleks on Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond; rõhutab, et sellele tulevasele fondile ning asjaomastele justiits- ja siseküsimustega (JSK) tegelevatele asutustele tuleb selle valdkonna ulatuslikele probleemidele reageerimiseks tagada kogu järgmise mitmeaastase finantsraamistiku vältel piisaval tasemel rahastamine; on ka veendunud, et Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi tuleks täiendada lisakomponentidega, mis tegelevad selle küsimuse lahendamise muu poliitika raames, eelkõige ühtekuuluvusfondide ja välismeetmete rahastamise vahenditega, sest selle valdkonna vajaduste ulatust ja keerukust arvestades ei saa loota, et piisab ühestainsast vahendist; tunnistab ka kultuuri-, haridus- ja spordiprogrammide tähtsust pagulaste ja rändajate integreerimisel Euroopa ühiskonda;
87. tunnistab rahvatervist ähvardavate ühiste ohtudega võitlemisel tehtava koostöö Euroopa lisaväärtust; märgib, et ükski liikmesriik ei suuda võidelda piiriüleste terviseprobleemide vastu üksi, ning nõuab, et järgmine mitmeaastane finantsraamistik kajastaks ELi kohustust toetada liikmesriike tervisealase ebavõrdsuse vähendamisel; on seisukohal, et selle valdkonna esimestest positiivsetest tulemustest lähtudes peaks järgmine mitmeaastane finantsraamistik sisaldama jõulist järgmise põlvkonna terviseprogrammi, mille raames tegeletakse nende küsimustega piiriülesest; tuleb meelde, et hea tervis on muude ELi seatud eesmärkide saavutamise eeltingimus ning et eurooplaste tervist mõjutab ka selliste valdkondade poliitika nagu põllumajandus, keskkond, tööhõive, sotsiaalküsimused või kaasamine; nõuab seetõttu tervisemõju hindamise tugevdamist ja sellealast valdkondadevahelist koostööd järgmises mitmeaastases finantsraamistikus;

Maailmas toimuva eest suurema vastutuse võtmine

88. rõhutab, et maailmas on palju lahendamata probleeme, mille hulka kuuluvad konfliktid, küberrünnakud, terrorism, valeinformatsiooni levitamine, loodusõnnetused, kliimamuutused, inimõiguste rikkumine ja pikka aega kestnud kriisid; on veendunud, et liidul on eriline poliitiline ja rahaline vastutus, mis põhineb kindlate reeglitega välispoliitikal, partnerriikidega tehtaval koostööl, vaesuse kaotamise eesmärgil ja kriisidele reageerimisel;
89. rõhutab, et täitmaks ülesandeid, mille liit on endale võtnud üldise strateegia ning

naabus-, arengu- ja laienemispoliitikaga, on vaja palju rohkem raha; juhib tähelepanu sellele, et EL ja selle liikmesriigid on lubanud suurendada ametlikku arenguabi nii palju, et 2030. aastaks moodustab see SKPst 0,7 %; loodab, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus võetakse arvesse, et naaberriikidel võivad konfliktide ning rände ja pagulastega seotud probleemide tõttu tekkida ettenägematud vajadused ning et loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide korral tuleb anda humanitaarabi;

90. on valmis kaaluma välisrahastamisvahendite ühtse struktuuri väljatöötamist, kui komisjon ja kõrge esindaja selgelt tõendavad, millist kasu selline muudatus annab, ja tingimusel, et rahastamisvahendite aluseks oleva liidu poliitika erisusi võetakse arvesse; märgib, et sellisesse struktuuri peaks kuuluma ka eelarvesse kantud Euroopa Arengufond, usaldusfondid ja rahastamisvahendid/rahastud tuleks selles esitada läbipaistvamalt ning, kui see on hinnangu põhjal mõistlik, tuleks jätkata välisinvesteeringute kava ellu viimist; välisrahastamisvahenditele eraldatava rahasumma üldise suurendamise tõttu võiks kaaluda võimalust luua paindlikkuse suurendamiseks suurem jaotamata reserv, kuid rõhutab, et seda ei tohiks teha pikaajaliste geograafiliste ja temaatiliste prioriteetide arvelt;

Kõigile julgeoleku, rahu ja stabiilsuse tagamine

91. usub, et kui luua uus rubriik „Kõigile julgeoleku, rahu ja stabiilsuse tagamine“, tõestaks liit sellega, et ta peab seda uut poliitilist ülesannet väga tähtsaks ja mõistab selle eripära, ning sellega loodaks sise- ja välismõõtme vahel sidusus;
92. rõhutab, et mitmeaastases finantsraamistikus tuleks sisejulgeolekule eraldatavaid rahasummasid suurendada ja rahastamismehhanisme tugevdada kohe algusest peale ning kogu raamistiku kestuse ajaks, sest tänu sellele on võimalik vältida olukorda, kus igal aastal on pidevalt vaja kasutada raamistiku paindlikkussätteid; nõuab, et õiguskaitseasutustele (Europol, Eurojust ja CEPOL) eraldataks piisavad vahendid ning Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ametile (eu-LISA) antaks vahendid uute ülesannete täitmiseks ja korraldamiseks; rõhutab Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti rolli radikaliseerumise, tõrjumise, vaenuõhutuse ja vaenukuritegude mõistmisel ja nendele vastumeetmete võtmisel;
93. on veendunud, et järgmise mitmeaastase finantsraamistikuga tuleb toetada Euroopa kaitsekoostöö liidu loomist; loodab, et vastavalt sellele, mida komisjon on selle valdkonna kohta teada andnud, esitatakse seadusandlikud ettepanekud, mille hulgas on ka ELi kaitseuringute programm ja tööstusliku arendamise programm, millele lisanduvad investeeringud, mida liikmesriigid teevad ühisesse varustusse; tuletab meelde, et kui teha tihedamat kaitsekoostööd, ühendada teadusuuringud, kasutada varustust ühiselt ja lõpetada kattuv tegevus, võib tekkida suur kokkuvõtte, mille summaks on sageli hinnatud umbes 26 miljardit eurot aastas;
94. kuna liidus pööratakse julgeolekule ja kaitsele suuremat tähelepanu, nõuab kõigi välisjulgeolekukulude uuesti hindamist; ootab pärast Euroopa Arengufondi kandmist eelarvesse eelkõige Athena mehhanismi ja Aafrika rahutagamisrahastu reformi; tunneb heameelt kohustuste üle, mille liikmesriigid on hiljuti alalises struktureeritud koostöös võtnud, ning palub kõrgel esindajal ja komisjonil selgitada, kuidas seda edaspidi rahastatakse; nõuab, et stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahendile töötataks

välja jätkuprogramm, milles pööratakse põhitähelepanu kriisidele reageerimisele ning julgeoleku ja arengu toetamiseks vajaliku suutlikkuse suurendamisele, ning sõjalise suutlikkuse suurendamiseks leitaks juriidiliselt korrektne lahendus;

Eurooplaste huve teeniv tõhus haldus

95. on seisukohal, et liidu poliitikat on võimalik ellu viia ning usaldus taastada ja kodanikega sisukamat arutelu pidada ainult siis, kui avalik haldus on tugev, tõhus ja kvaliteetne; rõhutab, milline roll on selles institutsioonidel, mille liikmed on demokraatlikult valitud; tuletab meelde, et kontrollikoja hinnangul on ELi institutsioonid, organid ja ametid täitnud töötajate arvu 5 % vähendamise eesmärgi, nagu on välja toodud ametikohtade loeteludes; on seisukohal, et nende suhtes ei tohiks samasugust kõigile kehtivat vähendamist enam kohaldada;
96. tunneb heameelt algatuste üle, millega institutsioonid, organid ja ametid soovivad veel suurema tõhususe nimel teha tihedamat halduskoostööd ja ühendada teatavad funktsioonid, et hoida nii liidu eelarves raha kokku; rõhutab, et teatavad ametid saaks veel tõhusamaks muuta, eelkõige siis, kui sarnaste ülesannetega ametid (näiteks finantsturgude järelevalvega tegelevad ametid ja mitme asukohaga ametid) teeksid rohkem koostööd;

IV. Menetlus ja otsustusprotsess

97. tuletab meelde, et mitmeaastase finantsraamistiku määrase vastuvõtmiseks on vaja Euroopa Parlamendi nõusolekut; rõhutab peale selle, et iga-aastase ELi eelarve vastuvõtmisel on Euroopa Parlament ja nõukogu kaks võrdset eelarvepädevat institutsiooni ning valdkondlikud õigusaktid, millega kehtestatakse valdav osa ELi programmide, sealhulgas nende rahastamispaketid, võetakse vastu seadusandliku tavamenetluse kohaselt; loodab seetõttu, et järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle otsustamisel on Euroopa Parlamendile tagatud roll ja õigused, mis on sätestatud aluslepingutes;
98. väljendab valmisolekut alustada komisjoni ja nõukoguga viivitamata 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku üle põhjalikku arutelu, et edasisi läbirääkimisi oleks lihtsam pidada ja kokkuleppele saaks jõuda enne Euroopa Parlamendi praeguse koosseisu ametiaja lõppu; on valmis käesolevas resolutsioonis esitatud seisukohti nõukoguga arutama, et nõukogu mõistaks paremini, mida parlament järgmiselt mitmeaastaselt finantsraamistikult ootab;
99. rõhutab, et kuna komisjon peaks oma ettepanekud esitama 2018. aasta maiks, siis tuleks järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta teha ametlik otsus ühe aasta jooksul; rõhutab, et sellise ajakava kohaselt on muu hulgas võimalik vastu võtta kõik valdkondlikud õigusaktid, mis tähendab, et uusi programme saaks hakata ellu viima kohe 1. jaanuaril 2021; tuletab meelde, et varasemate finantsraamistike kestuse ajal alustati suurema osa uute programmide elluviimist mõni aasta pärast perioodi algust;
100. rõhutab seetõttu, et kolme institutsiooni vahel tuleb viivitamata alustada sisukaid arutelusid; rõhutab, et mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimistel hakatakse arutama kõiki raamistiku määrase elemente, sealhulgas ülemmäärasid, ja need peaksid jääma arutlusele seni, kuni jõutakse lõpliku kokkuleppeni; tuletab sellega seoses

meelde, et Euroopa Parlament on kriitiline nii menetluse suhtes, millega kehtiv mitmeaastase finantsraamistiku määrus vastu võeti, kui ka domineeriva rolli suhtes, mis selles protsessis oli Euroopa Ülemkogul, kes tegi paljude elementide, sealhulgas ülemäärade ja mitme valdkondliku poliitikaga seotud meetme kohta pöördumatu otsuse;

101. on seisukohal, et Bulgaaria eesistumise ajal tuleks enne mitmeaastase finantsraamistikuga seotud ettepanekute esitamist kiiresti kokku leppida, millised menetlused on eesseisvate mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimistega seotud ja eelkõige see, kuidas Euroopa Parlament protsessi eri etappides osaleb; loodab sellega seoses, et komisjon annab Euroopa Parlamendile aegsasti sama palju teavet kui nõukogule; on seisukohal, et see kord tuleks sätestada institutsioonidevahelises kokkuleppes, nagu see on iga-aastase eelarvemenetluse puhul;

o

o o

102. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, muudele asjaomastele institutsioonidele ja organitele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.